

ТЭЛЕПРАГРАМА НА НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ – на 3-й старонцы

Свабода, роўнасць, братэрства!

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
ДЭМАКРАТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ● № 40 (173) ● Чацвер, 9 лістапада 2001 г. ● У розніцу кошт свабодны

НАВІНЫ, ПАДЗЕІ, ФАКТЫ

Школьнікі разгульвалі з узрэччяткай

У Магілёве ўчастковы інспектор і супрацоўнік інспекцыі на спраўах непаўнаметных затрымалі трох вучняў 8 і 9 класаў. Пры сабе школьнікі мелі 450 грамаў пластыду — 4 і два электрадэтэкторы. Як патуманыя хлопцы, выхухованія спечальная разыўныя яны знайшлі на вуліцы. Так гэта ці не — высыветліць следства.

Аляксандар ВАСІЛЬЕУ.

«Белпошта» перайшла на ўзмоценны рэжым бяспекі

Рэспубліканскіе аўтаданні «Белпошты» перайшлі на ўзмоченны рэжым бяспекі ў суязе з распаўсюджваннем у сібірскай язве.

Як паведаміла намесніца генеральнага дырэктара падпрыемства Ніна Юшкевіч, штодзённа ў аўтаданні не практична з усіх краін свету паступае ад 2 да 2,5 тонн пісьмаў. Усе супрацоўнікі, якія маюць адносіны да ўваходнай і выходнай пошты, прайшлі інструкцізм і цяпер працуць у сініх індывідуальных засцірорах. Пры гэтым, падкрайсліла Ніна Юшкевіч, нельга гаварыць, што «Белпошта» цалкам застрахавана ад гэтай «заразы».

Андрэй ШМЫГІН.

Шэсць камбайнераў-тысячнікаў

Больш за тысячі тон зерна. Пя стокі яго упершыню за ўсімі гісторыі Клімавіцкага раёна намалацілі сёлета члены ажно шасці ўборачных складаў. На чале іх былі камбайнеры Сяргей Фёдарав і Мікалай Багачоў з племзавода «Ціманава», Леанід Мельнікай і Валерый Маржакоў з эксперыментальнай базы «Раднянская». Уладзімір Курцикай з падсобнай гаспадаркі лікёра-гэлачнага завода і Мікалай Рубан з саўгаса «Макеевічы».

Першы з іх намалацілі каля пайтары тысячи тон. Астатнія — паменш.

Іван ЛАПО.

Захацелася чужых грошай

Некалькі дзён «пераварвалі» інфармацыю двух невядомых двое жыхароў Бабруйска. І нарэшце вырашылі не спакушаць лёс, а зварнуцца па дадатку ў праваахоўныя органы. З чым і прыйшлі ў Першамайскі РАУС Бабруйска.

Як высыветлілася, 20-і 21-гадовых хлопцаў невядомыя паставілі на свой «кічыльнік»: з'явіўшыся ў сваіх ахвярах дома, злачынцы запатрабавалі ў аднаго аддаць ім 1 тысячу, а ў другога — 5 тысяч. Гроши, дарэчы, вымагальнікі атрымалі. Праўда, пасля перадачы доляраў злачынцы былі адразу ж затрыманы міліцыяй. Ім аказаліся дзве непрацуючыя маскоўцы.

Аляксандар ДАНІЛЬЧАНКА.

Дзяржаўныя аптэкі «рапартуюць» аб сваёй гатоўнасці

«Сёлета дзяржаўная аптэчная сетка падрыхтавалася да эпідэміі вострых рэспіраторных захворванняў як ніколі раней», — аб гэтым паведаміла генеральны дырэктар гандлёва-вытворчага рэспубліканскага юнітарнага падпрыемства «Белфармасця» Марыя Шалаева.

Па словам, на распубліканскім і абласцных складах ужо створаны развернутыя медыцынскія працаводствы, якія ўваходзяць у зацверджаны пералік лекавых препарату, што выкарыстоўваюцца для прафілактыкі і лячэння вострых рэспіраторных захворванняў і грыпу. Але 25-дзённы запас аналагічных лекавых препарату створаны і ў дзяржаўных аптэках. Пры наведванні большай часткі сталічных аптэк кіраўніцтва «Белфармасця» змягло пераканацца ў тым, што ў аптэках прадстаўленыя вельмі широкі асартымент процівірусных, процізапаленых, жаралініжалных сродкаў, антыбіётыкаў, гомеопатычных працівірусных, вітамінных комплексаў і г.д.

«Нас часта напракалі ў тым, што ў продажы не зайды можна было знайсці танныя айчынныя лекі. Але

на сёняшні дзень мы поўнасцю знялі праблему іх дэфіцыту», — падкрайсліла Марыя Шалаева.

У неабходнай колькасці ў нас назапашаны такія беларускія лекавыя працэраты, як рэмантадзін, антигрыпакапс, процігрыпозны комплекс, аксалінавая мазь, парапэтамол як у таблетках, так і ў сіропе, аспірин, аскрафен, пенталгін, цытрамон, анальгін і іншыя. Паралельна з імі на прылаўках аптэк прысутнічаюць і больш дарагі імпартныя лекі. Мы перакананыя ў тым, што ў пакупніка павінна быць магчымасць выбара».

Надзея НІКАЛАЕВА.

Падробкі на рынку

У Брэсце на калгасным рынке супрацоўнікі крыміналнага вышуку і ППСМ затрымалі двох жыхароў пасёлка Круглае.

Маладыя людзі спрабавалі на рынку збыць 100-доларавыя купюры, якія, як высыветлілася, аказаліся падробленымі. У ходзе надгледу аўтамабілю «Форд» аднаго з затрыманых праваахоўнікі зняшлі і канфіскавалі 60 стодоларавых падробак, якія маглі бы апынуцца ў кішэніх прасцякоў. Зарэз следства выясняліся, адкуль з'явіліся фальшыкі і колькі іх паспелі рэалізаваць злачынцы.

Ігар ГРЫШЫН.

Тры зладзеі знялі з ЛЭП восем тон проваду

Капі ў Хойніцкі раён электрычных сетак паступіла інформацыя аб tym, што нехта з высакавольтнай лініі электрапрафада недалёка ад вёскі Мелькайшына зімнеа правада, адтуль патэлефанавалі ў райадзел знутрэных спраў, і на месцы выехала брыгада з гэтых дзвюх арганізацый. Малонасам там быў яшчэ той.

376 апоп ЛЭП быў зрэзаны трох ніткі алюмініевага проваду агульнай даўжынёй 15 (!) кіламетраў і вагой 8 (!) тон. Яны былі згорнуты ў шэсцьдзесят бухт, якія знаходзяліся каля апоп і, напэўна, чакалі пагрузкі ў транспарт, каб бяспедна зникнуць. Але зрабіць гэта зладзеям не ўдалось, бо міліцыя выявіла іх. Аказаваецца, разыўцы на дармаўчыне вырашылі тroe мыжыкў з Брагінскага раёна, сем' даўшіх з якіх атрымалі кватэры ў Мінску як пасярэднікі ад чарнобыльскай катастрофы. Мяркуючы па ўсім, яны выконавалі заказ нейкага кіента, чын асабу зарас з установіўліваючы следчыя органы.

А tym часам стала вядома, што з дзеючай ЛЭП, якая праходзіць поблізу вёскі Шырокая Рагачоўская гаёна, зрэзана 810, а каля Лоева — 1920 метраў алюмініевага проваду. Зламынікі пакуль не выяўлена.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

На Беларусі з'явіца рэзервісты

Згодна з прынятай Програмай рэформавання Уз-броненых Сіл Рэспублікі на 2001-2005 г.г., на Беларусі з'явіца апрача Генеральнага штаба УС, штаб Сухапутных войск, аўтаданнае камандаванне ВПС і ППА, а таксама тэртыарыяльная войска. Акрамя таго, Програмай армейскіх рэформ предугледжана службаў ў рэзерве — ваеннаслужачых рэзервісты будучыя праходзіць як у рамках збораў на месцы праціўнікі. Прызначаныя ж кампаніі, што нядайна началіся, будзе ажыццяўляцца па ранейшых правілах і карэнныя рэформы цяперашніх прызыўнікоў не заканчыцца.

«Беларбайтары» знікаюць у Падмаскоўі

Як паведаміў на сваім брыфінгу начальнік Галоўнага управління крыміналнага вышуку МУС Беларусі Вяланін Патаповіч, чуткі аб tym, што зікіль без вестак былі кіраўнікі МУС Юры Захаранка хаваецца ў Германіі, пра праверцы не пачвердзіліся. Таксама не пачвердзіліся чуткі аб tym, што аператар ГРТ Зміцер Завадскі знаходзіцца на тэрыторыі Расіі. У той жа час 96 грамадзян распублікі лічыцца зікільнымі без вестак. 70% з іх бяспедна зніклі ў Маскве і Маскоўскай вобласці, дзе знаходзяцца на заробках.

«Беларускі Учод» — 2002

Ідея падпіска
на і паўгодзі 2002
года

Вы хочаце ведаць
Прайду,
адну прайду
і толькі прайду?
Вы хочаце атрымліваць
добрая парады
на ўсе выпадкі жыцця?
Вы любіце гумар,
анекдоты,
выказванні мудрацоў?
Вы цікавіць расповяд
пра сівую дауніну,
сучаснае і прадказанні прарокаў?
Вы хочаце напаіць у газету
пра штосьці набалелае,
і пісалі ўжо не ў адну,
ды не друкуюць?
У такім разе
Вы пісцівайце «Беларускі Учод»!
Чытайце і самі пішыце і дасылайце
у рэдакцыю свае лісты
пра набалелае,
пра цікавае,
наогул пра што хочаце,
і задавайце свае пытанні.

Кошт падпіскі на «Беларускі Учод»:
на 1 месяц — 568 рублёў;
на 2 месяцы — 1136 рублёў;
на 3 месяцы — 1704 рублі;
на 6 месяцаў — 3408 рублёў.
Добраға вам здароўя і шчаслівай будучыні!

Калектыў рэдакцыі.

Казёл! Ня же газету.

ФОТА Дзімітрыя ПЯЧКОУСКАГА.

Приказом Министра Внутренних дел Республики Беларусь N 393 л/с от 20 августа 2001 года майору милиции в отставке В.А.Полонейчуку присвоено специальное звание — подполковник милиции.

Он тридцать лет милиции отдал

13 ноября отставному подполковнику исполнится 77 лет. Как много прошлое за эти годы, сколько сделано добрых дела!

Родился Володя Полонейчик в 24-м в живописнейшем уголке Минчины. Добрая сестра домов деревни Радутичи примыкала к берегу Птичи, и почтой в каждом из них до войны приходило человеково 6-8. Жили весело, хоть и бедновато. У колхозников из «Коминтерна» Андрея и Ксении Полонейчиков тоже, как говорят, было шестеро по лавкам. Володя — старший. Вот и прислал ему после 8 классов идти работать, скот пасти.

Ранним утром 22 июня 1941 года он тоже гуренок на пастище, когда заметил в небе армаду самолетов с черными крестами, которые прнесли на своих крыльях в наш край войну, и Володя впервые язвительно увидел ее страшный оскол.

С первых дней войны он, чем мог, помогал отступающим красноармейцам. Пошли, оголдовавших, с почерневшими от зноя и пыли лицами, парни молодок прямо из солдатских касок.

Незваные гости появились в Радутичах недели через три. Первого немца парень повстречал, когда шел домой с колхозного двора. Тот, откомленный и самодовольный, с закатанными до локтей рукавами мундира, шел вдоль реки и постrelивал по кустам из автомата. Так он выпутывал оттуда прятавшихся окружениев. Изможденные и грязные, в изодранном обмундировании, без оружия, те выходили из укрытия и покорно брали следом...

Отец Володя поддерживал связь с появившимися в округе партизанами, был у них проводником. Жить «под оккупантами» было не сладко. Они дважды пытались отправить парня на работу в Германию, но враг — добрая душа — помог избежать этой участии. Потом заставили гнать лошадей из Осполович в Кричев. Двадцать человек перенесли две сотни лошадей. Доставили — вернулись. Дальше оставаться в деревне было нельзя, и Володя ушел в лес, чтобы сражаться с захватчиками и их привокзальными. Влился в отряд им. Дзержинского, бригады им. Котовского. Это было 11 февраля 1943 года.

Участвовал в ряде боевых операций начиная с винтовкой, а потом с пулеметом в руках. Мать Владимира фашисты расстреляли во время блокады партизанской зоны. Медаль «Партизану Отечественной войны» 2-й степени «догнала» парня весной 45-го.

После прихода Красной Армии, 15 августа 1944 года Полонейчик одел солдатскую гимнастерку. Его направили в танковую школу, которая базировалась в г. Бобруйске. Учебу закончил уже после Дня Победы, 30 мая. Но праздновать победу над лютьим врагом было еще рано, начиналась другая война.

Бойцов их части посадили на новые танки Т-85 и отправили на Дальний Восток, где подняли головы японские милитаристы. А 9-го августа танкисты уже штурмовали сопку Медведевку.

Та скоротечная, но кровопролитная война запомнилась Владимиру на всю жизнь. Были жестокие бои в узкостях между сопками. Довелось такие отбивать атаки смертников-камикадзе, которые, прорвавшись мимами, беспощадно прыгали со скал на танковую броню...

Из пяти танков потеряли два. И танкисты гибли, и сидящие на броне пе-

«БЕЛАРУСКІ ЎХОД»

хотиццы. За те бои сержант был награжден медалями «За боевые заслуги» и «За победу над Японией». А всего на парадном мундире ветерана орден Отечественной войны 2-й степени и восемнадцать медалей.

В дорогие сердцу Радутичи сержант Полонейчик вернулся только в 47-м. На груди танкисты позявили боевые медали. Недолго отдыхал победитель, пришло время втянуться в колхозное ярмо, ведь там была нужна рабочая сила. Спустя два года имеющего боевой опыт сержанта пригласили на службу в транспортную милицию.

Так после непродолжительного перерыва Владимир вновь оказался на линии огня, ведь передний край борьбы с преступностью ничем не отличается от линии фронта и там с таким же успехом можно попасть под бандитскую пушку или получить предательский удар фиником в спину — оружия в то время по рукам гуляло предостаточно.

В ту пору многие наши города еще лежали в руинах, иные деревни были сожжены, буквально стерты с лица земли фашистскими извергами. Кругом результатов не дали, но интуиция подсказывала Полонейчику: «Преступник сидит напротив! Его рук дело!»

Извинившись за беспокойство, Владимир Андреевич увел тогда милиционеров, чтобы вернуться на следующий день. Подозреваемому нужно было дать возможность расслабиться, почувствовать себя вне опасности, и накрыть его. Расчет оправдался, повторный обиск увенчался успехом.

Чемодан обнаружили между капустными грядками под слоем земли. Оказывается, в капусте не только детей находят... А сторож, как потом выяснилось, был не просто вор, но и предатель. Сотрудники КГБ установили его связь с немцами на оккупированной территории.

В 57-м Полонейчик разыскал и задержал преступника, который под видом сотрудника милиции увел из вокзала станции Кричев женщину, чтобы потом изнасиловать и ограбить. Потерпевшая сообщила, что он прихрамывает и носит малиновый галстук. Этого было достаточно, осталось — дело техники. Через сутки имевшийся на плечах четыре судимости особо опасный рецидivist по кличке «Парикмахер» уже давал показания...

Свою службу Полонейчик повстречал в 1950 году в Бобруйске, где она работала на железнодорожной станции оператором. Девушке понравился бравый сержант из Бобруйска медалями, отличавшийся вежливостью и обходительностью, вот и отдала она ему свое сердце. Так и вошли Анастасия Петровна по жизни руки об руку, деля поровну радости и горести. 11 февраля прошлого года они отпраздновали свою золотую свадьбу. Выросли сыновья, подрастают внуки...

Три десятилетия службы. Раскрыто и предотвращено сотни преступлений, накоплен богатейший опыт. Находясь на заслуженном отдыхе, отставной подполковник не порывает связи с чеченскими милиционерами, частенько заходит в ОВДТ и РОВД. Ему есть о чём поведать молодежи, кого советам прислушиваются.

НА СНИМКЕ: подполковник милиции в отставке В.А.ПОЛОНЕЙЧИК.

гильевскую среднюю школу милиции, стал офицером.

Шли годы, росло профессиональное мастерство, прибавлялось звездочек на погонах офицера. В 1965 году ему поручили командовать линейным пунктом милиции на станции Кричев.

За пятнадцать лет руководства Владимир Андreeевич сколотил дружный, боевой коллектив, способный противостоять преступности. Лишь одно из совершенных в те годы преступлений осталось не раскрытым. Хорошо зная розыскную и следственную работу, начальник ЛПМ, как говорят, постоянно держал руку на пульсе и умею раскрывать сложные преступления из разряда потенциальных «висячек».

Например, в первой половине 60-х в вокзале станции Климовичи у женщины был украян членом, а в нем вешней на три с половиной тысячи рублей. По тем временам — сумма внушительная.

Подозрение пало на сторожа, т.к. кто-то видел, что тот зашел в здание с пустыми руками, а вышел с поклажей.

Обыск в доме подозреваемого никаких результатов не дал, но интуиция подсказывала Полонейчику: «Преступник сидит напротив! Его рук дело!»

Извинившись за беспокойство, Владимир Андреевич увел тогда милиционеров, чтобы вернуться на следующий день. Подозреваемому нужно было дать возможность расслабиться, почувствовать себя вне опасности, и накрыть его. Расчет оправдался, повторный обиск увенчался успехом. Чемодан обнаружили между капустными грядками под слоем земли. Оказывается, в капусте не только детей находят... А сторож, как потом выяснилось, был не просто вор, но и предатель. Сотрудники КГБ установили его связь с немцами на оккупированной территории.

В 57-м Полонейчик разыскал и задержал преступника, который под видом сотрудника милиции увел из вокзала станции Кричев женщину, чтобы потом изнасиловать и ограбить. Потерпевшая сообщила, что он прихрамывает и носит малиновый галстук. Этого было достаточно, осталось — дело техники. Через сутки имевшийся на плечах четыре судимости особо опасный рецидivist по кличке «Парикмахер» уже давал показания...

Свою службу Полонейчик повстречал в 1950 году в Бобруйске, где она работала на железнодорожной станции оператором. Девушке понравился бравый сержант из Бобруйска медалями, отличавшийся вежливостью и обходительностью, вот и отдала она ему свое сердце. Так и вошли Анастасия Петровна по жизни руки об руку, деля поровну радости и горести. 11 февраля прошлого года они отпраздновали свою золотую свадьбу. Выросли сыновья, подрастают внуки...

Три десятилетия службы. Раскрыто и предотвращено сотни преступлений, накоплен богатейший опыт. Находясь на заслуженном отдыхе, отставной подполковник не порывает связи с чеченскими милиционерами, частенько заходит в ОВДТ и РОВД. Ему есть о чём поведать молодежи, кого советам прислушиваются.

НА СНИМКЕ: подполковник милиции в отставке В.А.ПОЛОНЕЙЧИК.

9 лістапада 2001 г.

Наша падзяка

Мая гаспадыня дапамагала сваякам цімафеюку біраць. Вілы не спадзявалі з плача ўпапі і паранілі нагу. Калі вярталася дадому, ёй стала дэнна.

Загадчыца Гавядскай амбулаторыі Алены Анатольеўнай зрабіла ёй два ўколы, ад якіх стала лячы.

Рана на нозе дойга не зажывала.

Бабрыцкая Галіна Іванаўна, добраўзічлівая, прыветлівая, ласкавая, міласэрная, адзыўлівая да чужой бяды фельчарка прыходзіла да нас, акуратна перавязы, пакупка

рана не загаляла.

Па-бачкоўску кожам Вам дзякую, дардзяя Алена Анатольеўнай і Галіна Іванаўна, за своечасова аказаную мыдзіцінскую дапамогу. Пасляху

Вам на высакораднай працы, моцнага здароўя, сям'яна гашасця і дабраўты.

А вы чулі пра гэта?

I так бывае

З французскай турмы Э-Люін на паўднёвым усходзе Францыі ўцікі даўно зняволеных. Для гэтага іх памагаты ўнгау верталёт.

Невядомы з аўтаматам уварваўся ў верталёт у аэрапорце Э-ле-Мін і запрабаваў ад плюта даставіць яго ў рэгіён Буш-дзю-Рон, дзе знаходзіцца турма. Там ён прызымліўся ў турэмным двары, забраў аэрапортант і паліцяў першым ахойнікі паспелі адзягаваць. Верталёт наскіруваўся ў горад Бук-бель-Эр на почын ад Марселя. Там пілот і яго асістэнт былі выпушчаны на волю. Уцеканы іх памагаты пахалі на аутамабілі ў невядомы напрамку. Зняволеныя, Паскаль Пейе і Федрына Імпока, знаходзіліся ў турме пад асаблівым наглядам.

Раней у май такая ж спроба была зроблена ў адным з прыгарадаў Парыжа, але тады зняволеным не ўдалася ўцячы.

Дзесяці на белым сваце

Асуджаны да смяротнага пакарання вязні турмы ў горадзе Джаксанвіл, штат Фларыда, падані ў суд на адміністрацыю турмы, якая утымлівіла зняволеных у неўыносных умовах.

У камерах гарача паветра, тэмпература падымалася да 40 градусаў, а вільготнасць такая, што турэмнае шматце не прысыхае ад поту. Смяротнікі залуяцца, што чызнь з дні ў дзень і патрабуюць гуманітных адносін да сябе. Ні адзін з іх не жадае він скіржкі турэмшчыкай адпраўляцца на той свет значна раней прызначанага прысудам часу.

Далей У.І.Леніна?

У Бобруйску гарыканкам прыняў рашэнне аб зняцці з упіку і дамантажы помніка Леніну, установленага калі СС Н 23 на вуліцы К.Маркса і абеліску ў гонар Каstryчніцкай рэвалюцыі на вуліцы Урыцкага.

Анекдоты для дам

— Ці гаворыце вы па-ангельску? — Толькі са слоўнікам. З людзмі саромеюся.

— Ну я жкышы пасля вяселля? — пытается адна сябруйка другой. — Да з сексам праблемы...

— А ў чым спраўка?

— Толькі пачнім, а муж, як назло,

тут жа вяртаецца дадому.

— Які ў цыбе разумны муж! — кажа адна сябруйка другой. — Усё на свеце це ведае!

— Да цішэй ты! Пра майго хахаля ён нават не здагадаеца.

Жонка вучыць сабаку стаяць на задніх лапках. Муж кажа:

— Дарагая, усё роўна поспеху не дабешся.

— Нічога. І ты спачатку не слухаўся.

Народныя прыкметы

На закаце сонца — грохай не лініцы, разлікай не зводзіць.

Адзенне навыварат — альбо п'яны, альбо бітым будзе.

Хто нарадзіўся на маладэжу — жывучы і дайгучы.

Хто нарадзіўся на старе —

Пеўні не ў пару спявоюць — новы ўказы будзе.

Ката забіць — сем гадоў ні ў чым удача не бачыць.

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто нарадзіўся на маладэжу —

Хто нарадзіўся на старе —

Хто

Программа телевидения

Гаючая флора**Чабор**

У перакладзе з гречаскага азначае «сіла», «дух». Гэтай называй старажытныя лекары хацелі падкесцілі лячэбную сілу расліны. Яе цанілі егіпцяне, рымляне, грэкі. Галуўшыя кампанентам чабору з'яўляецца эфірнае масла — цімол, наўяснаце якога надае яму бактарыцыдны і дэзінфікучы ёфект. Таму ў Егіпце яго выкарыстоўвалі пры бальзаміравані. Грэкі цанілі здольнасць чабору супакавацца і умацоўвацца нервовую сістэму, расшатаную прамежным ужываннем алкаголю і наркотыкам.

Для эфірнае масавага выкарыстоўвацца лепш ружовыя кветкі чабору, сабраныя ў жніўні-верасні.

Карысная гарбата з чаборам хворым нефрытам, піеланефритам, мукхуцынам, імпатэнцыяй якіх справакавана злоджываннем алкаголю.

Тым, хто заплішне заглядвае ў чарку, райм ужываць такую сумесь:

Рэзэпт: 4 часткі чабору, 1 частка горкага палыну. Сталовую лыжку

ку сумесі 5 хвілін варыць у шклянцы кіпеню. Піць па сталовай лыжцы 3 разы ў дзень на працягу 2-3 месяцаў.

Даволі хутка перастануць трасціся руکі, зникне напружанасць у нагах, сэрцы. У многіх ужо пасля двухтыднёвага ужывання адвару ўнікне абыякавасць, а то ішы раз нават агіда да алкагольных напояў. Можна працаваць і іншую рэзістытуру. Двойны ў дзень піць 25 мл 7% спіртавога раствора чабору на працягу 3-4 тыдняў.

У наўковай медыцыне настой, вадкі экстракт травы чабору (на 1 чайнай лыжцы 3 разы ў дзень) ужываюць як адхарковаю і бактарыцыдны сродак пры бронхіце, а таксама як абязболяваюча пры радыкуліце, неўраплії, у стаматалогії.

Вадкі экстракт травы чабору з'яўляецца састаўной часткай «Пертусіну», які ўжываюць як адхарковаю і бактарыцыдны сродак пры бронхіце і коклюшы.

У народнай медыцыне настой (15 г на 1 л ваду) п'юць як гарбату пры прастудных захворваннях, бронхіце, коклюшы, захворваннях сарца, печані, нырак, стравніка-кішечнага тракту, нервовыя сістемы, пры рэзуматызме, вальку, малакроўі, радзільнай гарачы.

Пры радыкуліце, неўраплії, болях у суставах робяць прымочки з настойкі травы чабору, разведзенай у судносцінах 1:10.

Маладыя паразікі чабору з лісцем выкарыстоўваюць у салатах, як прысьмака для мясных і гароднінных страв, для марынавання гуркі, памідораў, аддушикі спіртных напояў, гарбаты, воцату, соусаў, кактэйляў, кіблас, сиру і інш.

"БЕЛАРУСКІ ЎСХОД"**Вясковаму гаспадару****У вас малыя парасяты?**

Многія гаспадары трывоюць у сваіх хлявах свінаматак. Апошнім часам гэта прыносяць добры прыбытак. Праўда, кіпятаў столкні, што часам яны клянуцца не мець больш справы з гэтым неспакойным статкам. Але праходзіць час і ўсё паўтараеца зноў.

Дарослая свіння двойчы на год дае прыплод. Маладая прайаўляе такі «кінтарэс» ў 9-10-месячным узросце. Яе маса ў гэты перыяд даволі значная — да 100 кг. Дае-нідзе спрабуюць пярэчыць гэтому прыроднаму інстынкту. Рабіць згату нельга, бо жывёла будзе паводзіць сябе нервово, скіне нават вагу.

Пароснасць — вельмі адказны перыяд. Да будучай «мамы» увесе час павышаная ўага: не кірніцца на яе, не ляціцца, часта выпускацца на прагулкі, даваць лепшия корм. І самы разнастайні. Інакш яна будзе, як жаўць, «на ўзвадзе»: злонія чвякаць, пускаць пены, сядзіціа рохакі. Можа нават нахінуцца на кірніціці і пакусаць.

Носіць жывёліна свой прыплод калі чатырох месяцаў, даўкладней — 114 дён (плюс-мінус трох-пяць сутак).

Першыя два месяцы не толькі прыкметны. Насіць гэту гатоміны. Пасля гэтага тэрміну ўтрывантробнае развіццё плода ідзе хутка. У апошні месяца асабліва. У гэты час трэба даваць павышаную колькасць кармоў. Вядома, яны лепшай якісці. Устрымаваць ад тых, якія выклікаюць павышаное браджанне ў стравніку, выключыць падмарожаныя і пілы. Корам даваць не менш як трох разы на суткі. Столкні ж разоў і пайці. У зімовы час і корм, і вада, вядома, падагрэтая да 15-22 градусаў.

Апарос пачынаеца звычайна ўначы. Свінаматка паводзіць сябе неспакойнай.

кайна: ходзіць, трывожна рохаке, раз-разам будзе піядзо. Сам апарос працягваеца ад 1,5 да 5-6 гадзін. Парасяты дуць як і канвеера — з прамежкамі ў 25 хвілін. Пажадана, калі гаспадары былі побач і прымалі новены. Пад рукамі чыстыя стравыльныя аничкі, вядро з цёплай вадою (да 40 градусаў), ёд. Кожнага малога абіері ад слізі, звязочыя ўгару на лычкы. Ён жа павінен дыхаць! Усе паследніе (абалонка кожнага малога) вынесці і закапаць. Свіння не павінна іх зесці, бо тым разе яна можа пасці сваіх дзяцей.

Малых хутка агледзець, змазаць ёдам пупавіну, прамасіраваць. Адрозу падпусціць да маці. У той, вядома, працёртая цёплай вадою саскі. У малодзіве вельмі многія карысныя харчовыя кампаненты. І лекавыя. Нават непроягліе кармленне стварае для новеныкага бяспечны перыяд развіцця.

Усіх парасята змяшчаюць у скрынку, якая ўцеплена: падлога засланна саломай, сенам і аничкі, уверсе гарыць электраліямпачка магутнасцю ў 100-150 ват. Яна якраз дзе патребае цяпло. У самім хляве няма скразнякоў.

Бываюць ускладненні? Безумоўна. Здраеца, малыя з'яўляюцца на свету «ку сарочыцы» — каліялоднай абалонцы. Яе разараваць, вызвалічы малога з «клапону». Яшчэ горш, калі новеныкі не прайаўляюць ніякіх пры-

мет жыцця: вялы, сонны. Яго змясціць у цёплую ваду, якая знаходзіцца ў вядры (+40-43 градусы). Зверху толькі галава. Трымаць да пяці хвілін (можна і менш). Пасля расціраць, аднаўляючы яго жыццёўскую функцыю.

У час апаросу свінаматка траціць вельмі многа вады. Вядома, хоча піць. Нічога дрэннага не здарыцца, калі яна ўстане і напечца. Вада зноў-такі пакідзе ўзмэраторы і чистас. А праз 9-10 гадзін яе треба ўжо і пакарміць. Падыдзе цёплай мешанін з аўсяні, вотругі. Ежу вельмі вядка і падсцеленая — лыжка на 6 літраў. Колькасць кармоў павялічыць з кожным днём. Нормы вышэйшыя: на 60-80 працэнтаў большыя, чым у перыяд пароснісці.

Малыя бегаюць да «мамы» да 30 разоў за суткі. А практична праз кожныя 40 хвілін. Кожнага траба прылучыць да парадку. У такім выпадку яны не будзуть панікаўца і вяявіць за свой сасок. Зывчайна на пяты дзень «планікі» канчаеца: кожны веде сваё месца. Гаспадары і тут умішаюцьца. Слабых прылучыць да пярэдніх саскоў (абалонку) (там большыя), моцных пакінцуць ли задніх. Памылкі не будзе, калі на спінцы маладняка будзе стаць лічбы 1, 2, 3 і г. д. (на парадку саскоў свіні) і літары «Л» і «П», што значыць працы і левы бок. Цяпер савольніка, які імкнецца ўкрасіць чужое малако, вельмі лёгка пастаўіць на месца. Паметкі можна рабіць сінкай (парасяты белыя) ці белымі фарбамі (малыя цёмнай афарбоўкі). Калі-нікілі бывае так, што парасята большы, чым саскоў у свіні. На гэтым разе малых кормяць па чарзе: пасёлкі крэмы — уступу месца «браціку». Ці праз адно кармленне. Абавязкова малых падкормліваюць малаком каровы ці казы.

З народнага лячэбніка**Народны сродак
супраць малакроўя,
пачатковай стадіі сухотай
і схуднеласці**

Бяруць пароўну, прыкладна паўфунта (200 г): добрае какава, нутраное сіное сала, мёд і сметанковое масло.

Усё паклапсці ў алюмініевую каструллю і расpusціць на павольнымагні, увесе час памешаючы ўмесціва каструлі лыжкай, каб яно не прыгарэла. Мяшаша трэба да тae пары, пакуль састава не расpusціцца і не стане кіпець. Тады трэба зняць каструлю з агню і даць сумесі ахалодзіцца. Калі састава застыне, скласці яго ў шкляныя слоік. Захоўваць у прахладным цёмным месцы.

Спосаб ужывання: ўсяць чайнай лыжкай гатавы сумесі і расpusціць у шклянцы гарачага малака, як толькі можна цярпець, не аблокаючыся. Піць разы трываліць ў дзень, іншы раз і менш, у залежнасці ад схуднеласці чалавека. Гэты сродак добра падамагае малакроўным, а таксама хворым на сухоты ў пачатковай стадіі сухоты.

Калі пры карыстнні гэтым сродкам будуць назірацца запоры, не-абходна есці шмат чарнасліва ў розных часах дня, як прыроднае паслабляльнае. Ды і наўгуд услякія фрукты і сокі ці сумесь з фруктам, якія валодаюць здолнасцю паслабляць і ачышчаць стравнікі. І сталовыя буракі, вінгерат карысна есці.

Дактары раяць ужываць аптечныя паслабляльныя лекі толькі ў выключчных выпадках, не робячы звычкі да гэтага.

Куток гаспадары**Варэнне
з белай часткі
кавуна**

1 кг корак, 1,5 цукру, 0,5 л вады. Аддзяліць белую ад вонкавай залёной часткі кавуна і да яркай чырвонай. Нарэзаны на кубікі 1-1,5 см. Апусціць на 7-10 хвілін у гарачую воду і затым варыць у вадкім сиропе, пакуль корачкі не стануть прызрыстымі, пасля чаго вытрымаваць 8-10 гадзін. Варкі паўтарыць 3-4 разы з пералынкамі 3-4 гадзіны. Даць варнікі і лімонную кіслату на кончику чайнай лыжкі. Можна гэта варэнне згатаваць з яблыкамі, сплаві, грушай, айвай.

Цукаты з кавуна

Прыгатаваць коркі, як для варэння. Заліць сиропам. Варыць, як і варэнне. Прызрыстыя кубікі адкінуць на друшлікі, вытрымаваць 1,5-2 гадзіны, каб сироп цалкам сіц, падсушыць 5-8 гадзін пры тэмпературы 50-40°C. Затым перасыпачць цукровай пудрой. Цукаты захоўваць у сухіх месцы. Сироп, які застаўся ад цукату, можна выкарыстоўваць для варкі варэння з яблыкай, грушай.

Капусты з кабачкоў

700 г ачышчаных кабачкоў, 2-3 ст. лыжкі муки, 100-150 г брызы, 2 жаўткі з яйкаў, 1 яйка для паніроўкі, 2 ст. лыжкі сиру, 1 ст. лыжка масла, 1 ст. лыжка сухароў.

Кабачкі прыпушціць да мяккасці ў невялікай колькасці падсоленай вады. Масу перамішаваць і ахаладзіць, дадаць брызы, жаўткі яек, соль, перац. Сфармаваць катлеты, запаніраваць, змазаць узбітым яйкам, зноў запаніраваць, падсмажыць. Пры падачы пасыпачць цёртым сырам.

Капуста з хрэнам

400 г капусты, 1 вараны бурак, 1 ст. лыжка хрэну, 2 ст. лыжкі алею, цукар, зеляніна патрушкі.

Бурак аблупіць, нацерці на драчцы, змяшачы з капустай, хрэнам, цукрам і алеем, упрыгожыць пятрушкай.

Мятны соус

Дробна нарэзаны 3 ст. лыжкі міты, дадаць 2 ст. лыжкі цукру, 1 ст. лыжкі ватуці, 3-4 ст. лыжкі вады. Даць пастаяць 2 гадзіны.

Соус падаюць да мясных і рыбных страв.

**Для вашай
карысці****Прынцыпы
правільнага
харчавання**

Запомніце наступныя правілы: свежыя прадукты на працы ўжоў днём; часцей ешце хлеб з цэльнамолатага зерна; менш мяса і тлушчу; толькі зредку дадаваць сабе прысмакі.

Ещце больш салатай з сырой гародніны, шмат садавіны і піце сокі. Вельмі карысна харчавацца невялікімі порціямі некалік разоў на дзень. З пункту гледжання фізіялогіі, правільна салаты перад кожным прымрэем еху. Пры гэтым пажыўныя рачыцы лепі засвойваюцца організмам, стымулюючы выдзяленне стравнікавага соку. І такая закуска малакаларынай.

**Мёд
і касметыка**

Для дагляду за аргубелай скурай, якая яшча і патрэсцалася, трэба змяшачы з паўнія паўчаліні мёд і глицэрын і гэты сумесці змазаць скуру. І скуру зноў стане гладкай і здаровай.

«Беларускі Ўсход»

Грамадска-палітычная і літаратурна-мастацкая газета.
На «беларускай і рускай мовах».

Заснавальнік — рэдакцый газеты «Беларускі Ўсход».

Галоўны рэдактар Васіль ДАЎГАЛЕЙ

Адрас: в.Маркаўка, Хоцімскі р-н,
Магілёўская вобл., 213670.

Тэлефон галоўнага рэдактара 22-9-89

Рэгістрацыйны N 141

Падпісны індэкс — 64098

Пункт гледжання аўтараў надрукаваных матэрыялаў можа не супадаць з пазыцыяй рэдакцыі.

За даставацьніцтвам фрэктаваў, падзеяў, прозвішчаў і іншай інфармаціі адказваюць аўтары апублікаваных матэрыялаў.

Газета падпісанана да друку

у 16 гадзін 8 лістапада 2001 г.

Надрукавана ў Магілёўскай абласнай друкарні,

вул. Першамайская, 70.

Наклад 1420 ас. Аб'ем 1 друк. аркуш. Заказ № 40.

Падказкі дачнікам**Куратнік на самаабслугоўванні**

Многія гараджане разводзяць на дачы курэй, але не ўсе могуць штодня наведаць сваіх гадаваніц. Як жа быць? Птушку неабходна кarmіць і пасыпачаць.

не і павесіць кarmушку на цвік пад стоплю так, каб бліяшанка з зерном аказалася на ўзроўні падлогі. Куры юцюць зерна, але, а з вады падсыпачаць новым кормам.

Па такому ж прынцыпу — раззервуар і паддон — вырабляецца і аўтапалік. Толькі яе неабходна рабіць з ліставога ацынкаванага жалеза і добра запаляць шывы. Рэзэрвуар аўтапалік уяўляе сабой два злучныя шырокімі часткамі ковы. Уверсе ніжняга робіць адтуліну ў 1 см для падачы вады ў паддон. Верхні ўсякаюць так, каб было зручна напіваць у рэзэрвуар ваду, але каб куры не моглі туды трапіць.

Цяпер можна засыпаць у ваду зерні.

Лістапад 2001